

BUDAPEST FŐVÁROS KORMÁNYHIVATALA

I. KERÜLETI HIVATALA

Ügyiratszám: BP-01/07/00060-2/2016.
Ügyintéző: Janotti Judit
Telefon: 795-9055
E-mail: janotti.judit@01kh.bfkh.gov.hu
Hivatkozási szám: UVH/UH/899/20/2015

Tárgy: Budapest I. Széchenyi Lánchíd és Várhegyi Alagút felújítása.

Műemléki törzsszám: M 15112, M 15141,
MJT 15001
Melléklet: 3. pld. 4. kötet, 3 pld 5. kötet

Nemzeti Közlekedési Hatóság

Út- és Hídügyi Főosztály - Hídügyi Osztály
1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Szakhatósági állásfoglalás

A **Budapest I. Széchenyi Lánchíd és Várhegyi Alagút** felújításának engedélyezése ügyében hatóságomhoz 2015. december 17-én érkezett megkeresésére a **Budapest I. Széchenyi Lánchíd** (Hrsz. 24498, 14397, 14398, 144009) és **Várhegyi Alagút** (Hrsz. 14398) felújításának építési engedély kiadásához feltételként előírt építésügyi és örökségvédelmi szakhatósági hozzájárulást **a következő feltételekkel adom meg:**

Széchenyi Lánchíd:

1. A bontási, felújítási és építési munkálatok alatt fokozott műemlékes tervezői művezetés szükséges.
2. A Lánchíd köfelületeinek a felújítása során kőrestaurátori szakfelügyelet biztosítása szükséges a nagy homlokzati felületek (pylonok, hídfők, támfalak, mellvédek faragott kő felületei, stb.) esetében. A kőrestaurátor nevét, végzettségét és elérhetőségét hivatalomhoz előzetesen be kell jelenteni.
3. A Lánchíd faragott köfelületeinek a helyreállítása külön restaurátori dokumentáció készítése mellett, restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető. E felületek a szobrok és faragványok: oroszlánok, címerek, a pylonok övpárkányának és koronázó párkányának szobrászati igényű részletei, tagozatai. Ahol szükséges, ott a restaurálási dokumentáció elkészítése előtt a szükséges kutatásokat is el kell végezni, szintén külön kutatási bejelentési eljárás alapján. A restaurálási és kutatási bejelentési eljárás lebonyolításában Hivatalom az illetékes.
4. A Lánchíd fémszerkezeteinek a felújítása külön restaurátori dokumentáció készítése mellett, restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető. E szerkezetek, felületek a következők: andráskereszt tagolású öntöttvas korlátok, öntöttvas kandelláberek, a pylonok körüli járda öntöttvas konzoljai, a pylonok főpárkány frízében lévő öntöttvas rozetták, az oroszlánok talapzatán lévő bronz címerek.
5. A Lánchíd öntöttvas korlátait a meglévő szerkezeti megjelenéssel kell felújítani, átalakításuk örökségvédelmi szempontból nem lehetséges. A korlátok végleges színének a

meghatározásához további kutatások elvégzése szükséges. A végleges színt hivatalommal jóvá kell hagyatni.

6. A restaurálási tervek készítése során figyelembe kell venni az engedélyezési tervekhez csatolt restaurálási szakvéleményeket és javaslatokat.
7. A pesti oroszlánok talapzatán lévő feliratok felújítása során figyelembe kell venni a Magyar Tudományos Akadémia állásfoglalását.
8. A híd pylonjain 1996-ban elhelyezett rekonstruált címerek sorsát heraldikai szakvélemény és további egyeztetések, valamint megrendelői szándék alapján kell eldönteni.
9. A híd díszvilágításának felújítása során törekedni kell a jelenlegi látvány megőrzésére, a díszvilágítási szín meleg-fehér legyen. A végleges díszvilágítás kiépítése előtt az érdekeltek részvételével próbavilágítást kell tartani.

Várhegyi Alagút:

1. A bontási, felújítási és építési munkálatok alatt fokozott, műemlékes építész és statikus tervezői művezetés szükséges.
2. A keleti kapuzat átalakítási és felújítási terveinek az építészeti kiviteli terveit hivatalomhoz jóváhagyásra be kell nyújtani.
3. A keleti kapuzat köfelületeinek és erkélyeinek a felújítása, valamint a csigalépcsők felújítása külön körestauratori dokumentáció készítése mellett, restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető. A nyugati kapuzat kö felületeinek a felújítása körestaurátor szakfelügyelete mellett történhet. A restaurátorok nevét, végzettségét és elérhetőségét hivatalomhoz előzetesen be kell jelenteni.
4. A keleti kapuzat homlokzati fémszerkezeteinek (erkélyek fémszerkezetei, virágláda korlátai) a felújítása külön fémrestauratori dokumentáció készítése mellett, restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető.
5. A terazzo burkolatok felújítása külön restauratori dokumentáció készítése mellett, restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető.
6. A restaurálási tervek készítése során figyelembe kell venni az engedélyezési tervekhez csatolt restaurálási szakvéleményeket és javaslatokat.
7. A keleti kapuépítmény új homlokzati nyílászáróinak a mintapéldányát hivatalommal előzetesen jóvá kell hagyatni.
8. Az Alagút új látszóbeton burkolatának (vagy kőburkolatának) a mintafelületét hivatalommal előzetesen jóvá kell hagyatni.
9. Az Alagút köz- és díszvilágításának felújítása során törekedni kell a jelenlegi látvány megőrzésére, a díszvilágítási szín meleg-fehér, illetve sárgás-fehér legyen. A végleges díszvilágítás kiépítése előtt az érdekeltek részvételével próbavilágítást kell tartani, a Lánchíd díszvilágítási próbájával összehangolva.

Forster Gyula Központ véleménye:

A Budapesti Világörökségi Gondnokság pozitívan értékelte, hogy a benyújtott tervek a járdák kiszélesítése nélkül, az eredeti forma megtartásával készültek. Kiemelte, hogy a híd városképi megjelenése és műemlékvédelmi szempontok miatt a jelenlegi korlát változatlan formában való megtartását és a jelenlegi egykarú kandelláberek háromkarúvá alakítását támogatja. Felhívta a figyelmet a pesti oroszlánok talapzatán lévő feliratok javítására. A címerek problémájának a megoldására heraldikai szakvélemény kikérését javasolta. A tervezett díszvilágítás végleges kiépítése előtt próbavilágítás megtartását javasolta. A Várhegyi Alagút felújítása kapcsán a tervezett texturált finombeton burkolat alkalmazását támogatta és szükségtelennek tartotta a felület utólagos burkolását. A keleti kapuzatban kialakítani tervezett új funkciókat és belső átalakításokat műemléki szempontból támogatta. Az Alagút és a Lánchíd felújítása során a fém- és köfelületek helyreállításához restaurátor szakemberek bevonását javasolta.

A szakhatóság állásfoglalása ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, annak hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslattal támadható meg.

Indokolás

A **Budapest I. Széchenyi Lánchíd és Várhegyi Alagút** a 15001 törzsszámú műemléki jelentőségű területen fekszik, a **Széchenyi Lánchíd** 24498, 14397, 14398, 144009 hrsz. ingatlan a 15141 törzsszám alatti műemlék, a **Várhegyi Alagút** 14398 hrsz. ingatlan a 15112 törzsszám alatti műemlék.

Az illetékes Nemzeti Közlekedési Hatósághoz kérelmet nyújtottak be a Budapest I. Széchenyi Lánchíd és Várhegyi Alagút felújítására, mely eljárásban hatóságom a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 12. §-a és 6. sz. melléklete szerint szakhatóságként működik közre. A Várhegyi Alagút felújítására és átalakítására vonatkozó kérelem részét képezi az Alagút keleti kapuzatának a homlokzati felújítása és belső felújítása, átalakítása, így Hivatalom a közlekedési és építésügyi engedélyezési eljárásban Az *építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről* szóló 343/2006 (XII.23.) Kormányrendelet 2/A.§ (1) és (2) bekezdés alapján a Főhatóság eljárásában építésügyi és örökségvédelmi szakhatóságként működik közre.

A *kulturális örökség védelméről* szóló 2001. évi LXIV. törvény (továbbiakban: Kötv.) 40/A § úgy rendelkezik, hogy a műemlékvédelem sajátos tárgyai (többek közt a műemléki jelentőségű területek) körében védelem alatt álló valamennyi ingatlan esetében biztosítani kell az építészeti, településképi, valamint egyéb környezeti, természeti értékek fenntartható használatát és a hagyományos tájhasználat megőrzését.

A Széchenyi Lánchíd korának kiemelkedő mérnöki és építészeti alkotása, a főváros egységének a szimbóluma, a főváros és az ország egyedülálló értéke. Az 1839-49 évek során épült híd a kor technikai színvonalán valósult meg, feladatát szerkezeti, teherbírási okok miatt a századfordulóra már nem volt képes elérni, ezért 1913-15 között átépítették. A II. világháborúban súlyosan megsérült hidat 1947-49 években helyreállították. Mindkét nagyfelújítás és átépítés koncepciója az volt, hogy a híd megjelenése az építéskori megjelenéshez képest ne változzék. Jelen helyreállítás legfontosabb műemléki szempontja szintén a híd eredeti megjelenésének a megtartása. A helyreállítási tervek e szempontok tiszteletben tartásával készültek. A Lánchíd megépítésével szorosan összefüggő Alagút 1857-ben készült el. Klasszicizáló, díszes keleti homlokzata átvészelte a II. világháború pusztításait, de a nyugati homlokzat megsemmisült. Vizedési problémák miatt az Alagút az elmúlt évek során többszörös felújításon esett át, de megjelenése ma is az eredeti állapotot tükrözi. Az átépítés és felújítás után ez a megjelenés megmarad. A keleti kapuzatban eredendően elhelyezett helyiségek mára elvesztették funkciójukat, ezért a tervekben vázolt kiállítási terek kialakítása és az ehhez szükséges belső átalakítások műemléki szempontból támogathatók. A *régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 39/2015. (III.12.) Kormányrendelet előírásai alapján Építető benyújtotta a Lánchíd és az Alagút Építéstörténeti tudományos dokumentációját, amely a műtárgyak részletes értékleltárát is tartalmazza. A felújítási tervek a tudományos dokumentáció javaslatait figyelembe vették.

A kérelmet és mellékleteit átvizsgálva megállapítottam, hogy a tervezett építési munka, az előírt feltételek teljesítése esetén a védetté nyilvánítás céljaként meghatározott jellemzők fennmaradását és érvényesülését kedvezően befolyásolja, és a beavatkozással a védett terület jellege, összképe nem sérül, ezért szakhatósági hozzájárulásom feltételekkel megadtam. A továbbiakban megállapítottam, hogy az elvégezni tervezett munka megfelel A *régészeti örökség és a műemléki érték védelmével*

kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.12.) Kormányrendelet 53. § (2) bek. b) pontjában és az 54. § (1) bek. c) pontjában megfogalmazott szempontoknak, az előírt feltételek teljesítése esetén védett örökségi elem nem semmisül meg, és a beavatkozással az épület jellege, egysége nem sérül, ezért hozzájárulásomat a fentiek szerint megadtam. A tervezett felújítási munka megfelel *Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról* szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. Rendelet rendelkezéseinek és a hatályos Kerületi Építési Szabályzatnak.

Feltételeim *A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról* szóló 39/2015. (III.11.) Korm. rend. 53. § (2) bek. b) pontjában és 66. § (2) bek. a) pontjában meghatározott szempontok érvényesülése érdekében fogalmaztam meg.

A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.11.) Korm. rendelet 56. § (5). bek. b) pontja szerint műemlék esetén kiviteli tervek és részletrajzok készítését és bemutatását kell előírni, amennyiben a kérelem és mellékletei azok léptéke miatt nem tartalmazhatják minden műszaki megoldás olyan mértékű meghatározását, amely alapján a műemléki értékre gyakorolt hatás megállapítható.

A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.11.) Korm. rendelet 38. § (1). bek. b) pontja szerint műemlék esetén a képző vagy iparművészeti alkotások felújítása restaurálási bejelentési eljárás alapján végezhető. A Lánchíd és Alagút faragott kőszerkezetei, a díszes fémszerkezetek és az Alagút keleti kapuzatában lévő terazzo burkolat ilyen művészeti alkotásnak minősül, ezért írtam elő a restaurálási terv készítését és a restaurálási bejelentési eljárás szükségességét. A kevésbé díszes kőfelületek felújítására restaurátori felügyelet biztosítását írtam elő.

A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.11.) Korm. rendelet 56. § (5). bek. a) pontja szerint műemlék esetén kivitelezés közben végzendő kutatást kell előírni, ha az eljárást megelőzően végzett kutatás nem terjedhetett ki minden kutatandó területre.

A régészeti örökség és a műemléki érték védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 39/2015. (III.12.) Kormányrendelet 63. § (3) bekezdése értelmében világörökségi területet érintő szakhatósági eljárásában a járási építésügyi és örökségvédelmi hivatal - az ügyintézési határidejére figyelemmel megállapított határidő tűzésével - kikéri a Forster Gyula Központ véleményét. A Központ 2016. január 19-én kelt 801/1-3/2016. számú véleményében az engedély kiadása ellen kifogást nem emelt, de a rendelkező részben idézett észrevételeinek a figyelembe vételét kérte.

Szakhatósági állásfoglalásom kialakítása során a Forster Gyula Központ szakmai véleményét figyelembe vettem, javaslatait a szakhatósági hozzájárulás feltételeibe foglaltam.

A szakhatóságok közreműködését a Ket. 44. § (1) bekezdése szabályozza, a jogorvoslati lehetőségről a Ket. 44. § (9). bekezdése rendelkezik.

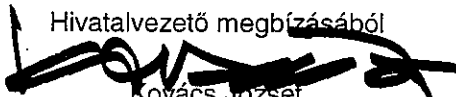
Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban Korm. r.) 12. § (1) bekezdés szerint az építésügyi hatóság 6. mellékletében felsorolt első és másodfokú eljárásban, az ott meghatározott feltételek fennállása esetén és az ott megjelölt szakkérdésben, a 6. melléklet szerinti hatóságok szakhatóságként vesznek részt.

Hatáskörömet a Korm. rend. 6. melléklet I. táblázat 38. pontja, illetékességemet *Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok kijelöléséről és működési feltételeiről* szóló 343/2006. (XII.23.) Korm. rend. 1. melléklet II. rész 20. pontja határozza meg.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 53/C § (4) bekezdés a szakhatósági eljárásban az ügyintézési határidőt 21 napban állapítja meg.

Budapest, 2016. január 20.

Dr. Brezoczki Erika Erzsébet
Hivatalvezető megbízásából

Kovács József
Osztályvezető

Erről értesül:

Nemzeti Közlekedési Hatóság
1066 Budapest, Teréz krt. 62.

hatóság

Budavári Önkormányzat Építési Iroda
1014 Budapest, Kapisztrán tér 1.

jegyző

Forster Gyula Központ
1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 1.

szakértő

FÖMTERV Zrt.
1024 Budapest, Lövház u.37.

generál tervező

Nyilvántartás
BFKH I. ker. ÉÖH – Előadó, Irattár

Örökségvédelmi mérlegelés

Lánchídról elbontott és oda vissza nem épített kandeláberek műemléki védettségéről

Lánchíd projektvezető mérnök:

Szalay Tibor

Budapest Közút Zrt.

1115 Budapest, Bánk bán u. 8-12.

Mérnök Igazgatóság

1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113. 4. épület

Mobil: +36/70-457-0089

E-mail: tibor.szalay@budapestkozut.hu

Összeállította, műemléki műszaki ellenőr,
műemléki szakértő:

Klenóczky Sándor

okleveles műemlékvédelmi szakmérnök

Igazságügyi szakértő, építésügyi szakértő

Építész vezetőtervező, Műemlékileg gyakorlott cím birtokosa

Műemlék szakértő műemléki érték dokumentálása szakterület

Felelős műszaki vezető, általános és műemléki terület műszaki ellenőr

Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara tagja

Igazságügyi szakértő

(nyilv. szám.:6554) érvényes:

bevonásig

Szakterület: épületszerkezet, tartószerkezet, geotechnika

Teljesítésigazolási Szakértői Szerv (TSZSZ) kinevezett szakértője

Magyar Építész Kamara tagja

(nyilvántartási szám: 12-0086)

érvényes:

Építész vezető tervező

E1

2026. 12. 31.

Műemlékileg gyakorlott cím birtokosa

Műemlék szakértő műemléki érték dokumentálása szakterület (nysz: 21-0442) bevonásig

Egyéb Építész Kamarai jogosítványok

(nyilvántartási szám: 11020)

érvényes:

Építési műszaki ellenőr

/magasépítés

ME-É- MÉK

2026. 12. 31.

Felelős műszaki vezető

/magasépítés

MV-É-A- MÉK

2026. 12. 31.

Felelős műszaki vezető

/műemlék

MV-É-M-MÉK

2026. 12. 31.

Magyar Mérnök Kamara tagja

(nyilvántartási szám: 12-0011)

érvényes:

Tartószerkezeti vezető tervező cím birtokosa

Tartószerkezeti

tervezés

T

2026. 12. 31.

Geotechnikai

tervezés

GT

2026. 12. 31.

Hajózási építmények

tervezése

KÉ-HA

2026. 12. 31.

Közüti építmények tervezése

tervezése

KÉ-K

2026. 12. 31.

Légiközeledési építmények

tervezése

KÉ-L

2026. 12. 31.

Vasúti építmények

tervezése

KÉ-VA

2026. 12. 31.

Vízimérnöki

korl. tervezése

VZ

2026. 12. 31.

Építésügyi szakértő

érvényes:

Tartószerkezet szakértő

SZÉS-1

2026. 12. 31.

Épületszerkezeti szakértő

SZÉS-2

2026. 12. 31.

Épületenergetikai szakértő

SZÉS-6

2026. 12. 31.

Geotechnikai szakértő

SZÉS-8

2026. 12. 31.

Geodézia

SZGD

2026. 12. 31.

Előzmények:

A Budapest Lánchíd nagyléptékű felújítása folyik. Ennek részeként a hídról jóformám minden kiegészítő elemet, tartozékot, korlátot, szobrot, berendezést, világítótestet el kellett távolítani azért, hogy a súlyos károsodást mutató hídszerkezethez hozzá lehessen férni.

A felújítás és a „szerelvények” lebontása után mutatkozott meg a híd valós állapota. A legjelentősebb probléma a hídszerkezeti elemeinek jelentős keresztmetszeti fogyása, azaz korróziója volt.

Ezen túl jelentkezett egy másik nagyléptékű hiba. A híd elemei, tartozékait, korlátjait működő dilatáció nélkül, egybeépültek a híddal, s az így keletkezett sajátfeszültségek nyomán gyakorlatilag minden korlátelem eltört a hőmozgásokból eredő feszültségek hatására. A jelentkező általános korrózió, ugyanakkor nem kímélte az egyéb tartozékokat és elemeket, többek között a kandelábereket sem. Ezekkel kapcsolatosan is az döntés született, hogy nem a régi elemek, hanem újból legyártott pótlások kerülnek vissza a hídra.

Ennek révén kereste meg a Budapest Főváros Főpolgármesteri hivatala áttételesen a Budapest Közút Zrt Mérnök Igazgatóságát (lásd 1. sz. melléklet), s kérte, hogy foglaljon állást abban a kérdésben, hogy a Lánchíd kandeláberei műemléknek minősülnek-e?

Tisztázott a levélben, hogy a 2001. évi LXIV törvény szerint a híd alkotórészére és tartozékára is kiterjed a műemléki érték védelme (lásd: **32/B. § (1)**), annál inkább is, mivel a Lánchíd kiemelten védett műemlék (lásd: **92/A. § (1)**).

Továbbá idézi a levél a törvény idevágó részletét (Lásd: **44. § (1)**), miszerint a miniszter jóváhagyása szükséges a) az olyan jogügylet, melynek alapján a nemzeti vagyon körébe tartozó műemlék tulajdonjoga átruházásra kerül, vagy az egyéb módon kikerül a nemzeti vagyon köréből, vagy azon osztott tulajdon létesül

Néhány gondolat a műemlék átalakításokról, bontásokról, felújításokról.

Számos műemlék felújítása során, a műemléken vannak olyan építészeti elemek (fatető, fa-, vagy acél áthidalások, fődémek), építészeti részletek (párkányok, bádógok, nyílászárók, korlátok), művészeti alkotások (szobrok, domborművek), amelyeket állapotuknál fogva el kell távolítani a műemlékről, mert anyagi mivoltukban részben, vagy egészen megsemmisültek a felújítás idejére.

Bizony még politikai megfontolásokból is lekerülhetnek műemlék épületekről jelképek, címerek. Így látható az a címer a Lánchíd mai kapuzatán, amit 1990-es évek elején helyeztek a híd pilonokra a régi helyére, s lám ma műemléki értéként tekintünk rá. A régi hol van? Nem tudni.

De ilyen bontási megfontolás volt a régi szekérforgalomra megépült híd 1910-es évekbeli felújítása, amikor a híd teljesen új, nagyobb teherbírású láncot és terjesen új pályaszerkezetet, valamint korlátot kapott.

Talán nem mindenki előtt ismert, amit ma „a Lánchíd”-nak ismerünk, az igazán a Lánchíd-III, aminek a végső formája az 1945 után felrobbantott híd helyreállításakor jött létre, s ma már látjuk, hogy jónéhány részlet képzése hibás, ezért is ilyen jelentős „a XXI. században szükséges beavatkozás”.

A már idézett 2001. évi LXIV. számú „Örökségvédelmi törvény”

„A védett műemléki értékek méltó használata és helyreállítása” c. fejezet szerint ideális esetben

A műemléket a műemléki értékéhez, jellegéhez, történelmi jelentőségéhez méltóan, a védett értékek veszélyeztetését kizáró módon kell használni, illetve hasznosítani. (**43. § (1)**), s értelem szerint, „A műemlék egésze nem bontható le” ((5b)).

Egésze nem, de részlegesen bontható (5c), ennek feltétele megteremtődik. Miként?

egyres részeinek, illetve szerkezeti elemeinek megmentése céljából szükséges -írja a törvény, azzal a megkötéssel, hogy a (6) A műemléki területen a területet érintő, jogszabályban meghatározott változtatást, beavatkozást a védett érték településképi, illetve tájképi megjelenésének és érvényesülésének kell alárendelni.

Tisztázódott az a kérdés, hogy a műemlékről, szükség esetén -törvényi megengedéssel- elbontunk elemeket.
Mi lesz a műemlékről lebontott elemek státusza?

Ahhoz, hogy ehhez közelebb kerüljünk meg kell ismerni az kulturális örökség elemeit és a Kulturális javak fogalmát.

Ugyanezen örökségvédelmi törvény fogalom meghatározása között található, többek között:

„Kulturális örökség elemei:

- a régészeti örökség,
- a műemléki érték,
- a kulturális javak.”

Kulturális javak fogalma a törvény fogalom meghatározásában a következő: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai - az ingatlanok kivételével -, valamint a művészeti alkotások.

Tehát a kulturális javak kvázi mobil javak - az ingatlanok (épületek, kertek, temetők, emlékhelyek stb nélkül) kivételével -.

Mi az ami az ingatlanon, van attól el nem szakítható? Az a műemlék.

Itt térek vissza arra a kérdésre, mi lesz a műemlékileg védett épületekről lebontott fedélszékekkel, földemgerendával, bádog anyaggal, nyílászárókkal, károsodott korlátokkal, szobrokkal, domborművekkel?

A alternatíva: Megy a szemétkébe általában. (pl. a kibontott barokk ablak)

B alternatíva:

Azt gondolom, ezek a lebontott anyagok semmiképpen nem maradnak a műemlék részei, már csak azért sem, mert lebontottuk onnan, kvázi 'elszakítottuk' a műemléktől őket, tehát műemléki érték védelme az eredeti épület jogán megszakad.

Ugyanakkor, a jelentős értékű épületről lebontott, jelentős értékű iparművészeti, képzőművészeti értékre rászállhat a „kulturális javak” védelme, vagy múzeumi tárgyi védelem, de már nem az eredeti műemlék jogán (bár azt nem lehet szem elől téveszteni), hanem saját értéke jogán, mint a műemlék egy valamikori, de eltávolított, értéket képviselő tartozéka.

Összefoglalás:

A műemlékről eltávolított (lebontott) alkotó rész, amennyiben valamilyen megfontolás miatt nem kerül vissza a műemlékre többé műemlékileg nem védett, de amennyiben ő maga (jelen esetünkben a híd kandeláber) képvisel építészeti, kéző-, vagy iparművészeti értéket, úgy mint „magyar nemzet hovatartozás-tudata szempontjából jelentőségű történeti, művészeti, tudományos és műszaki emlék” még őrzendő, vagy őrizhető, mint a lánchíd volt kandelábere, s ilyen értelemben Budapest főváros egy értékes ajándéka is lehet egy másik város számára, persze megfelelően helyreállítva.

Az is egyértelmű, hogy a lebontott műemlék tartozék nem szerepel a kulturális javak országos lajstromába, tehát nem védett ilyen értelemben. Legfeljebb erkölcsileg lehet számba venni, s nem jogilag.
Itt látszik annak a felelőssége, hogy a műemlékről mit bontunk el, és mit tartunk meg.

Budapest, 2022. október 11.

Összeállította:

Klenóczky Sándor sk.
okleveles szerkezetépítőmérnök
vasbeton szakmérnök
okleveles műemlékvédelmi szakmérnök
tartószerkezeti mester
Igazságügyi szakértő, építésügyi szakértő
Teljesítésigazolási Szerv (TSZSZ) kinevezett szakértője
Építész vezető tervező, Műemlékileg gyakorlott cím birtokosa
Tartószerkezeti vezetőtervezői cím birtokosa, Statikus mester
Műemlék szakértő műemléki érték dokumentálása szakterület
Felelős műszaki vezető, általános és műemléki terület, műszaki ellenőr

1. számú melléklet

email a felvetett problémáról

From: Foktői-Leskó Gabriella dr. <LeskoG@budapest.hu>
Sent: Wednesday, October 5, 2022 2:55 PM
To: Bakos Richárd dr. <Bakos.Richard@budapest.hu>
Cc: Dauner János dr. <Dauner.Janosdr@budapest.hu>; Szabóné dr. Lupkovics Borbála <SzaboneLB@budapest.hu>; Almáshegyi Gábor dr. <Almashegyi.Gabordr@budapest.hu>; Szarvas-Pozsonyi Szilvia dr. <pozsonyi.szilvia@budapest.hu>
Subject: RE: Lánchíd felújítás

Tisztelt Osztályvezető úr, Kedves Ricsi!

A 09.03-i értekezleten felkérés hangzott el a Jogi Főosztály felé, hogy vizsgáljuk meg a Lánchídról a felújítás idején leszerelt, de visszaszerelni nem kívánt kandeláberekre vonatkozóan az ajándékozás és az árverés lehetőségét.

Mielőtt ezt a kérdést megvizsgáljuk, álláspontunk szerint szükséges lenne tájékozódni arról, hogy a Lánchíd kandeláberei műemléknek minősülnek-e.

Az erre a korábban feltett kérdésünkre jogilag alátámasztott érdemi választ nem kaptunk.

A kérdés vizsgálata során az alábbiakra jutottunk.

A műemléki nyilvántartásban [17.sz.](#) azonosító és 15141 törzsszám szerint a Lánchíd műemléki védelem alatt áll. Az abban található részletes leírásban a kandeláberek nevesítve szerepelnek.

Megvizsgáltuk a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV törvény rendelkezéseit is, amely az alábbiak szerint rendelkezik:

- **32/B. § (1) A műemléki védettség**
 - b. a kiemelten védett műemlék esetében e törvény erejénél fogva a műemléki érték egészére, a védettséget megalapozó hiteles alkotórészére, tartozékára, beépített berendezési tárgyaira, továbbá a műemlék fekvése szerinti ingatlanra, „terjed ki,
- **92/A. § (1) A 2020. augusztus 31-én I. kategóriába sorolt műemlékek e törvény erejénél fogva 2020. szeptember 1-jével kiemelten védett műemlékké, a II. kategóriába sorolt műemlékek, valamint a nyilvántartott műemléki értékek e törvény erejénél fogva védett műemlékké válnak.**,”
- **44. § (1) A miniszter jóváhagyása szükséges**
 - a) az olyan jogügylet, melynek alapján a nemzeti vagyon körébe tartozó műemlék tulajdonjoga átruházásra kerül, vagy az egyéb módon kikerül a nemzeti vagyon köréből, vagy azon osztott tulajdon létesül

(2) Az (1) bekezdés szerinti jóváhagyás a jogügylet érvényességi kelléke.

A fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések véleményünk szerint megalapozzák annak szükségességét, hogy a témában járatos, a műemlékvédelem területén mélyebb ismeretekkel rendelkezők szakmai véleményét kérjünk. Javasoljuk, hogy az előkészítő főosztály kezdeményezze a Budapesti Történeti Múzeum szakmai/jogi álláspontjának bekérését, hogy helyesen értelmezzük-e a Törvény rendelkezéseit.

Remélhetőleg a beérkező válasz megadja azt az irányt, amely körben tovább vizsgálhatjuk a Lánchíd visszaépítésre nem került kandeláberei jogi sorsának lehetőségeit.

Üdvözlettel:

dr. Foktői-Leskó Gabriella

vezető-főtanácsos

telefon: +36 (1) 999-90-12

e-mail: leskog@budapest.hu

Főpolgármesteri Hivatal

Jogi Főosztály

Jogi Koordinációs Osztály